

FRAMTIDSSPANING OCH BEHOVET AV CITYLAB

- Globala målen ur ett stadsutvecklingsperspektiv
- Hur framtidens samhällsutveckling ser ut
- Hur Citylab kan bidra till att integrera hållbarhet
- Affärsnytta och omvärldens krav/incitament
- Citylabs Övergripande hållbarhetsmål och Fokusområden
- Citylabs framtida roll som strategisk verktygslåda

1 INGEN
FATTIGDOM

2 INGEN
HUNGER

3 GOD HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

4 GOD UTBILDNING
FÖR ALLA

5 JÄMSTÄLLDHET

6 RENT VATTEN OCH
SANITET FÖR ALLA

7 HÅLLBAR ENERGI
FÖR ALLA

8 ANSTÄNDIGA
ARBETSVILLKOR
OCH EKONOMISK
TILLVÄXT

9 HÅLLBAR INDUSTRI,
INNOVATIONER OCH
INFRASTRUKTUR

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

11 HÅLLBARA STÄDER
OCH SAMHÄLLEN

12 HÅLLBAR
KONSUMTION OCH
PRODUKTION

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

14 HAV OCH MARINA
RESURSER

15 EKOSYSTEM OCH
BIOLOGISK
MÅNGFALD

16 FREDLIGA OCH
INKLUDERANDE
SAMHÄLLEN

17 GENOMFÖRANDE
OCH GLOBALT
PARTNERSKAP

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

1 INGEN
FATTIGDOM

2 INGEN
HUNGER

3 GOD HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

4 GOD UTBILDNING
FÖR ALLA

5 JÄMSTÄLLDHET

6 RENT VATTEN OCH
SANITET FÖR ALLA

7 HÅLLBAR ENERGI
FÖR ALLA

8 ANSTÄNDIGA
ARBETSVILLKOR
OCH EKONOMISK
TILLVÄXT

9 HÅLLBAR INDUSTRI,
INNOVATIONER OCH
INFRASTRUKTUR

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

11 HÅLLBARA STÄDER
OCH SAMHÄLLEN

12 HÅLLBAR
KONSUMTION OCH
PRODUKTION

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

14 HAV OCH MARINA
RESURSER

15 EKOSYSTEM OCH
BIOLOGISK
MÅNGFALD

16 FREDLIGA OCH
INKLUDERANDE
SAMHÄLLEN

17 GENOMFÖRANDE
OCH GLOBALT
PARTNERSKAP

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

① Funktioner

② Bebyggelsestruktur

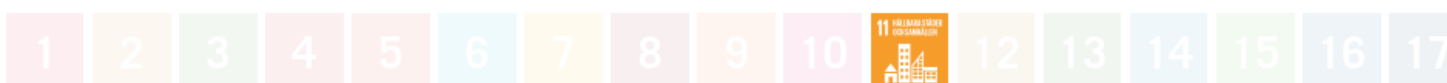
③ Platser

④ Lärmiljöer

⑤ Kulturmiljöer

⑥ Lokal försörjning

⑦ Transporter

Bättre
→samhälle

*Med de globala målen och
hållbarhet i våra affärer bygger vi
ett bättre samhälle och säkrar
framtida vinster*

Vi behöver arbeta smartare

”Växande städer kan skapa nya möjligheter för ekonomisk tillväxt, men kan också bidra till ökade sociala klyftor och påfrestningar på ekosystem. Växande städer ställer nya krav som behöver bemötas på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt.”

Ur FN hållbarhetsmål 11: Hållbara städer och samhällen

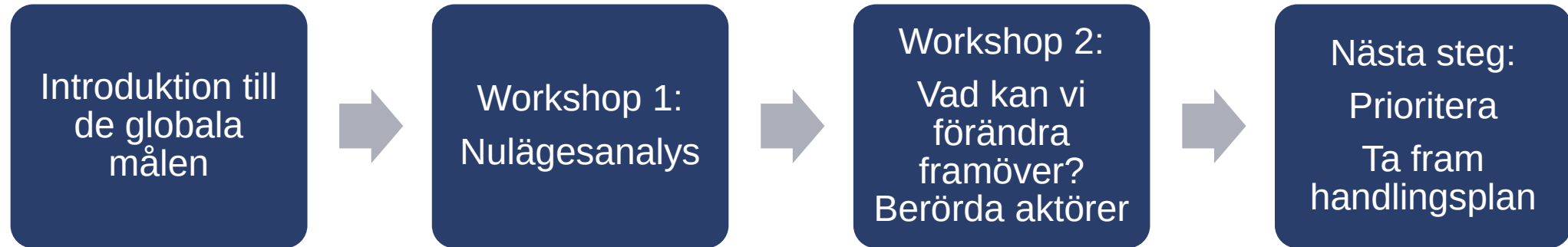

FN:s globala mål integreras i affärsstrategin – Steg 1

- ➔ Kartläggning av vår verksamhet i förhållande till de globala målen
- ➔ Använd de globala målen som utgångspunkt för kommunikation

Så genomförde vi kartläggningen

- Alla medarbetare med – allas kompetens och input viktig!
- Alla mål berördes, ett förurval av delmål var utgångspunkt.
- Frågor vi besvarade:
 - Är delmålet relevant för vår kärnverksamhet, våra affärer?
 - Hur kopplar delmålet till våra nuvarande strategier och arbetssätt?
 - Har vi positiv eller negativ påverkan (eller både och)?
 - Vad ska vi sluta med, vad ska vi börja med?
 - Vem berörs? Aktörer och ansvar.

Erfarenheter, resultat och nästa steg

- Många aha-upplevelser. Höjd hållbarhetskompetens hos alla.
- Inköp identifierades som ett område där man behöver veta mer om vad som redan görs och vad vi vill förbättra.
- Man insåg att man kan bidra till alla mål, även de där man inte hade förväntat sig detta från början.
- Nu gäller det att strukturera upp alla förslag och arbeta vidare med dem.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

FN:s globala mål integreras i affärsstrategin – Steg 2

➡ Vänd på tankesättet!

➡ Kan vi använda de globala målen som utgångspunkt för strategin?

Framtidsspaning

Hur framtidens samhällsutveckling ser ut

Framtidsspaning

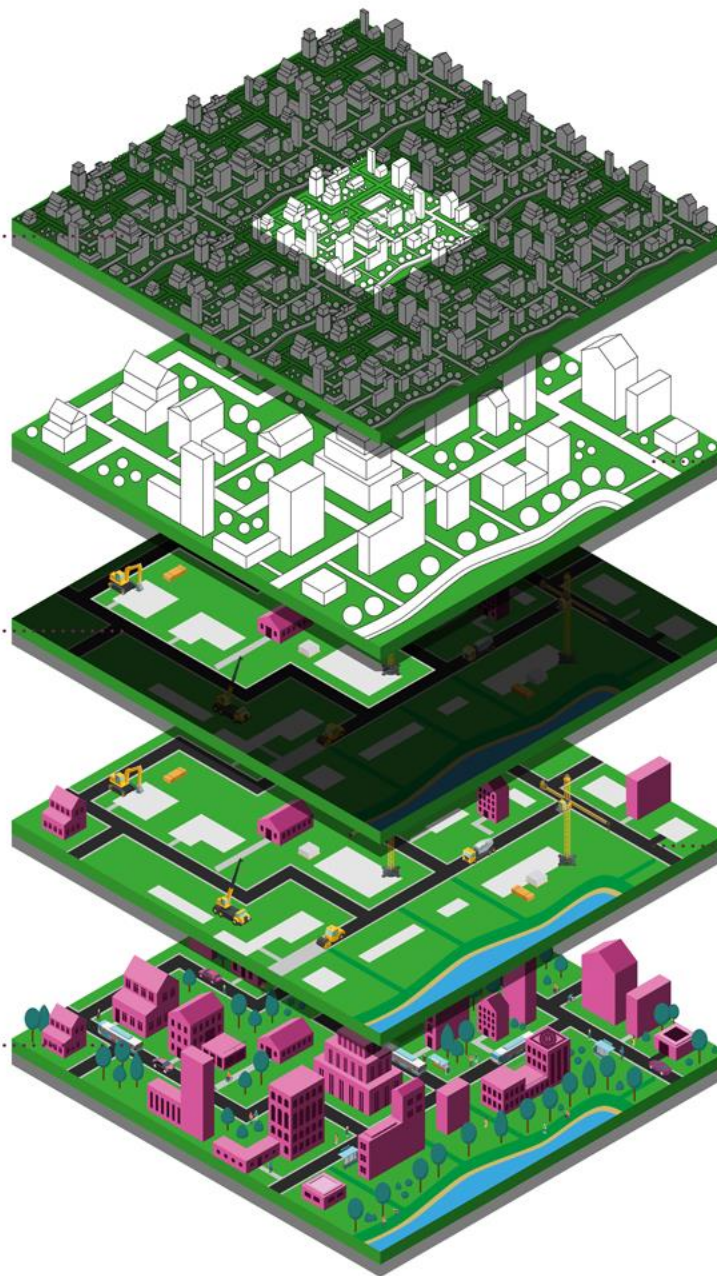
Hur Citylab kan användas för att integrera hållbarhet

ÖVERSIKTLIG PLANERING

DELPROJEKT

FÖRVALTNING

STADSUTVECKLINGSPROJEKT

GENOMFÖRANDE

PROJEKTPLANERING

PROCESSTYRNING

**ÖVERGRIPANDE
HÅLLBARHETSMÅL**

17 FOKUSOMRÅDEN

Anger riktningen för projektet

Processtyrning

Organisation

Samverkan

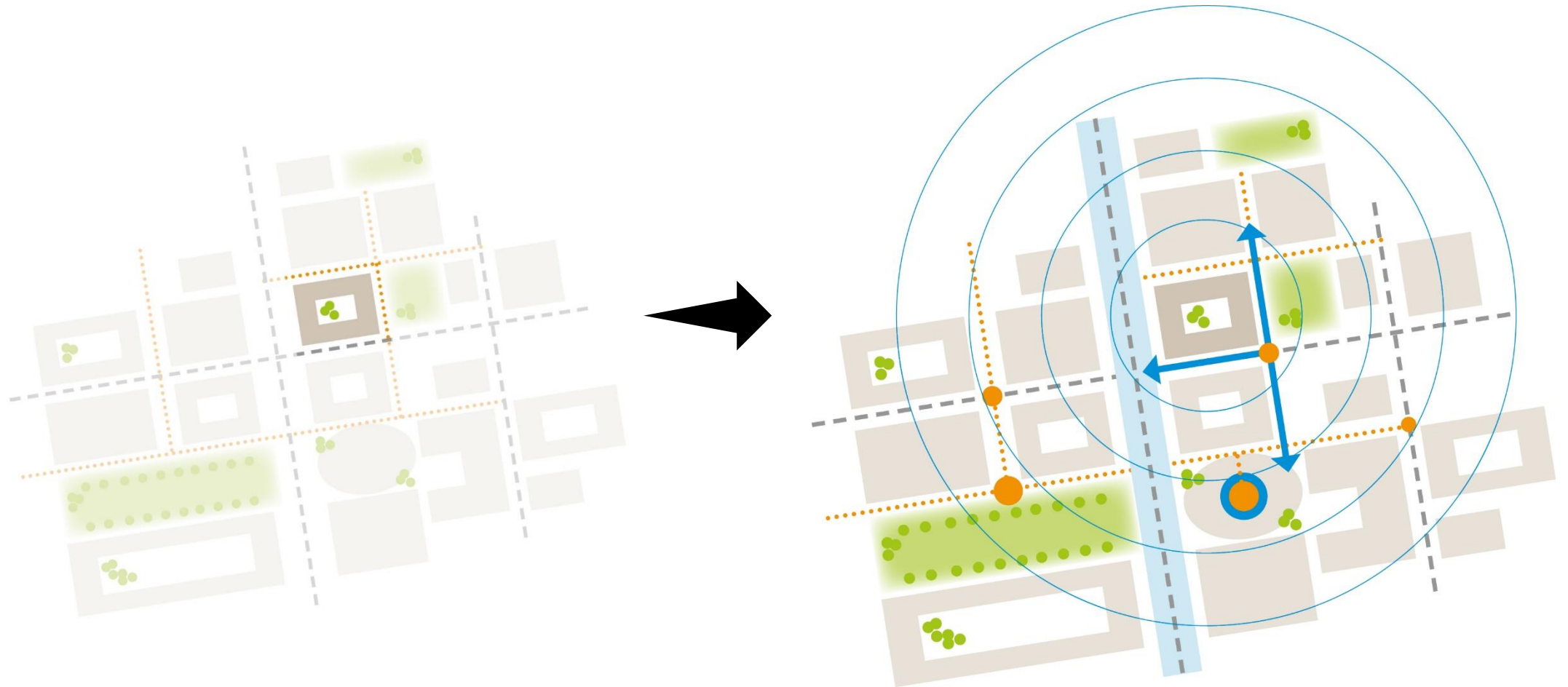
Delaktighet

Innovation

Från projektutvecklare till hållbar stadsutvecklare – Hur gör vi?

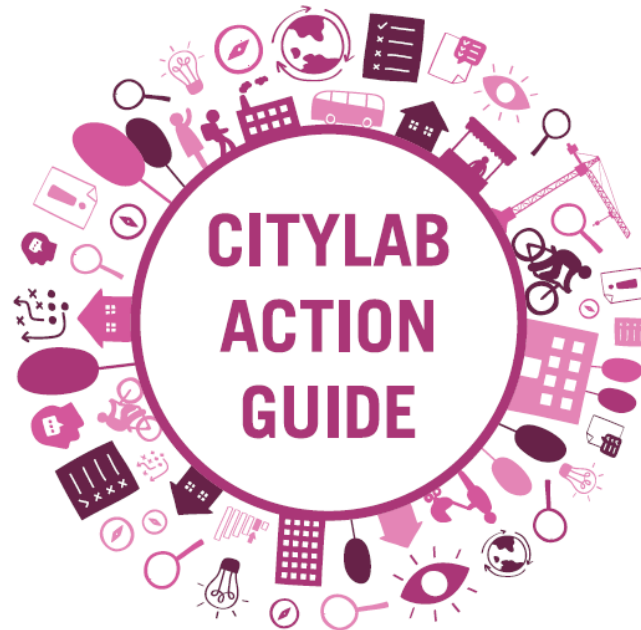
Från projektutvecklare till stadsutvecklare

En komplex fråga

Trygghet
Hyresgästkrav
Ek
Hälsa
St
Ljud
LE
SKA
Platssamverkan
Attraktivit
SVA
Livsvill
Livsmilj
Ekonomi och affären
Innovation
Dagvatten

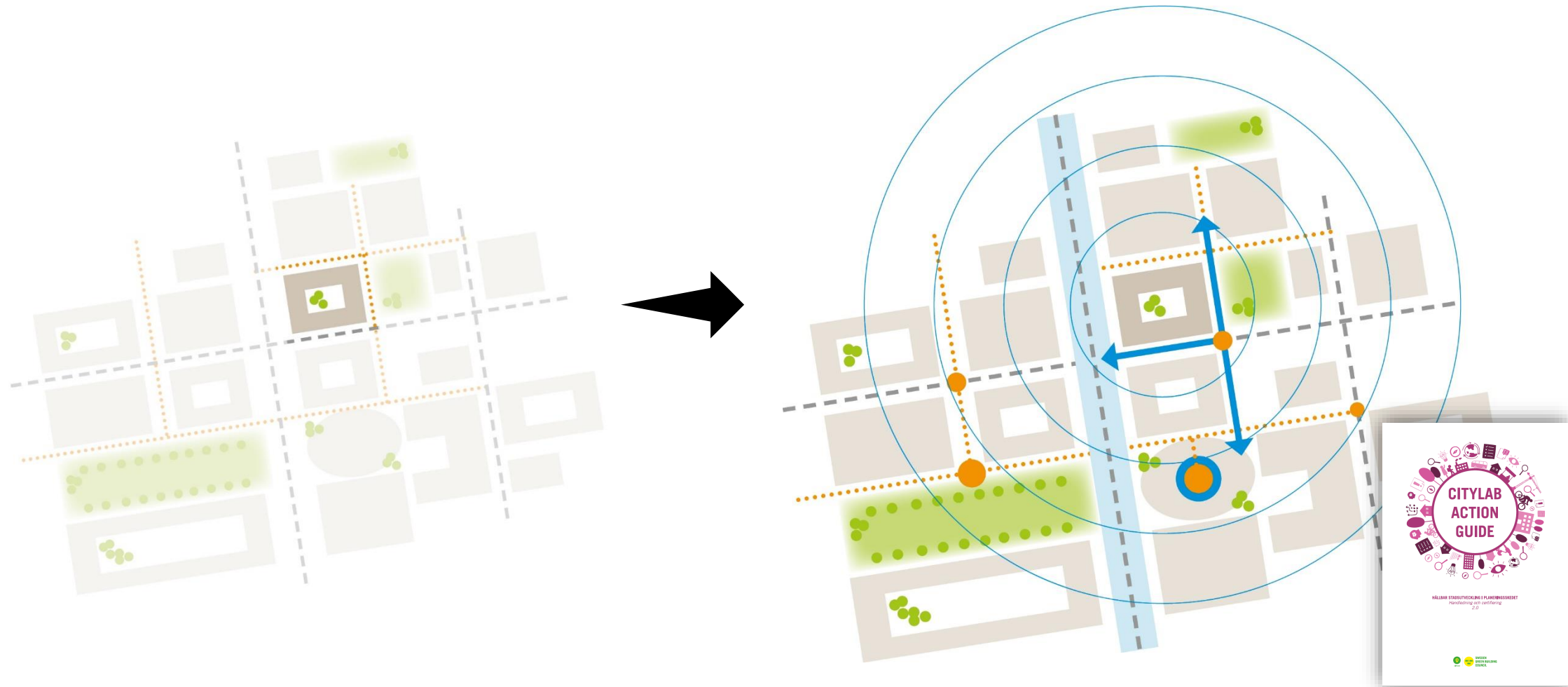

HÅLLBAR STADSUTVECKLING I PLANERINGSSKEDET
Handledning och certifiering
2.0

LL
ser
ool
mmunala krav
nser

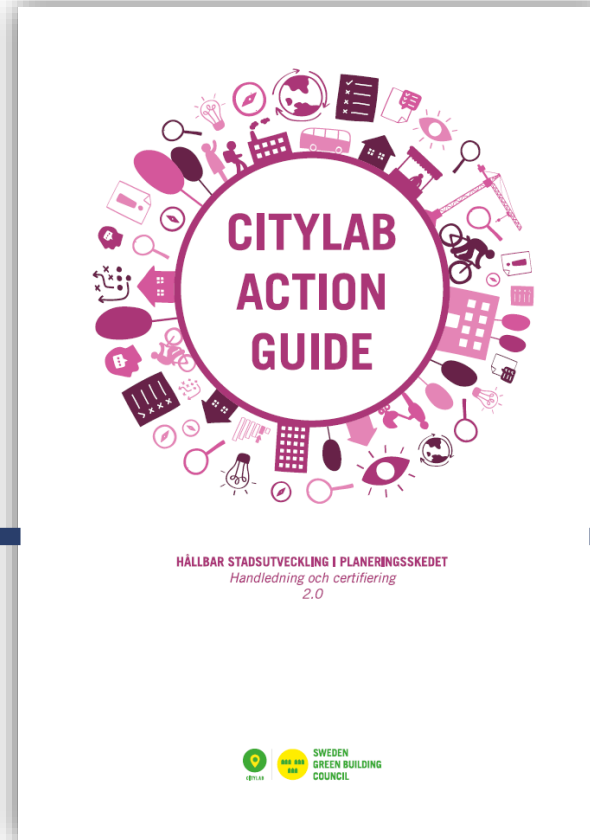
Från projektutvecklare till **hållbar** stadsutvecklare

En strategisk verktygslåda för en hållbar stadsdel

- Från tidigt skede
- Affärsintegrerat
- Faktabaserat
- Lokalt perspektiv och nuläge
- Systematiskt
- Innovation
- Tillsammans med andra
- Vision, mål och strategi

Så tog vi fram vårt verktyg

Ide och skiss

Detaljplan

Projektering

Byggande

Förvaltning

Så går det till

Vi behöver en iterativ process för projekten där hållbarhetsambitionerna sätts och följs upp eller förändras

Vi behöver tydliggöra arbetsområden och vilka hårda och mjuka värden som skapas, annars är vi inte stadsutvecklare

Vi löser inte allt själva och behöver samverka med t.ex. hyresgäster och investerare för att lyfta hållbarhet och värdet av det

Ide och skiss

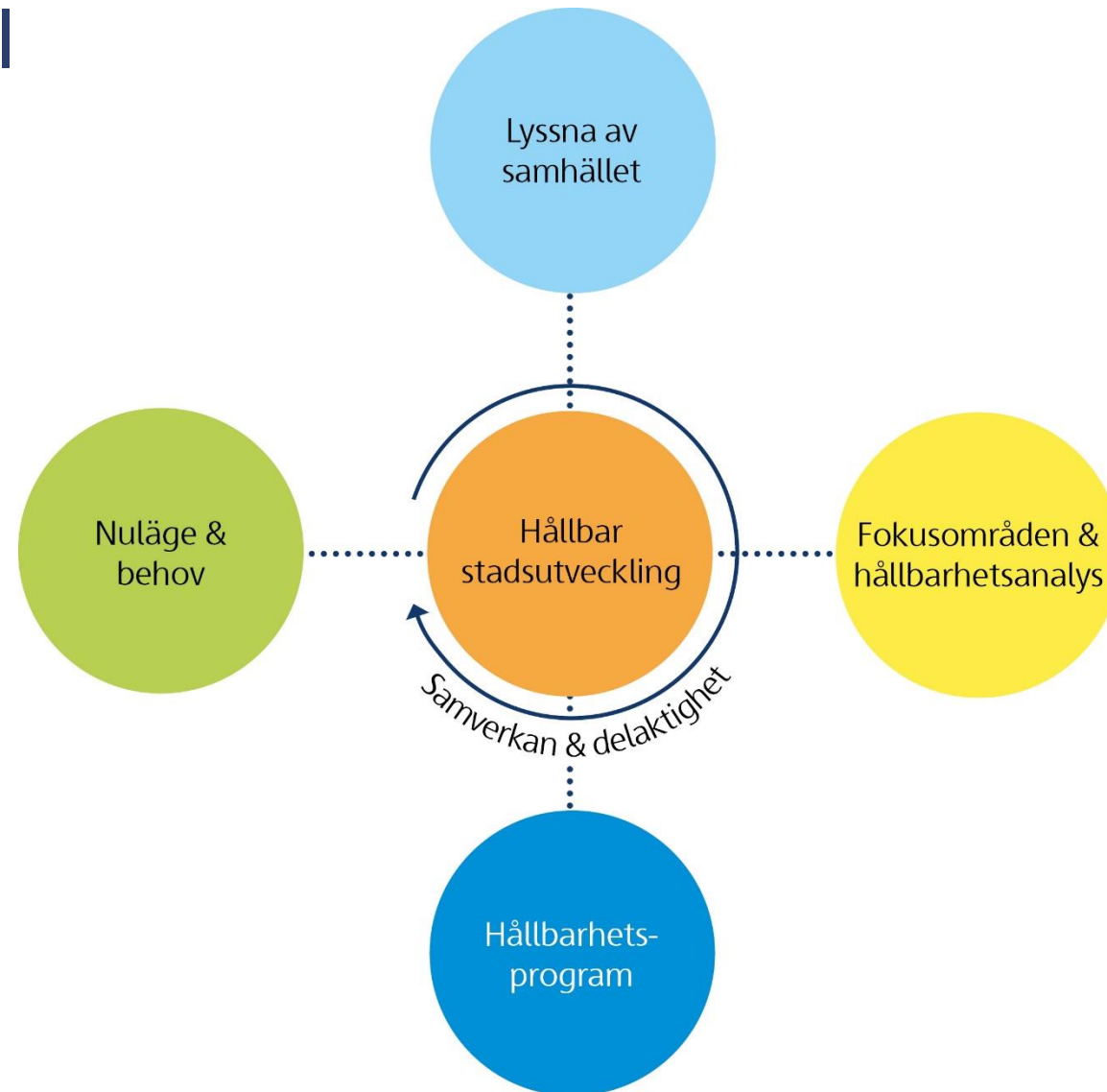
Detaljplan

Projektering

Byggande

Förvaltning

Så går det till

Från ord till hållbar handling - People

UNSDG	Fokusområde	Nuläget i området	Exempel på frågeställningar	Tänk på tidigt inför byggtiden	Förtydliganden och exempel	Hur kan detta utredas eller redovisas?	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Målsättningar inom projektet	Hur vill kommunen jobba med frågan?
1		FUNKTIONSBILDNING Var hållbar stadsplan för utveckling för ett brett utbud av funktioner; kartlägg, rekryter, sociala och ekonomiska, kultur och rekreation, på ett enkelt och tillgängligt sätt.	Vilka funktioner finns i området idag? Vad finns inom 800m gångavstånd? På vilket sätt kompletterar de varandra?	Vilka funktioner har vi möjlighet att blanda upp området med? Kan det bli en plats för rekreation eller i en funktionell blandad byggnad?	Vad kan vi göra för att se till att det blir funktioner av både icke kommersiell och kommersiell service?	Med icke kommersiell service avseende	Sociala värderingar, analys, Kulturlivsanalys, marknadsanalys, samverkan med kommunala förvaltningar och lokala aktörer.		
2		SAMMANHÄNGANDE OCH INTEGRERAD BEBYGGELSESTRUKTUR En viktig del i stadsplaneringen är den fysiska strukturen. Möjlighet att sammanlänka stadsdelar och områden med varandra genom att utveckla barriärer och skapa attraktiva, trygga och för bebyggelse, planering, funktioner och prioriteringar för en bättre miljö.	Vilka barriärer finns i området (terräng, trafik, montaj)? Vilka bebyggelse och utrustning finns i området och hur kopplar vårt projekt till dessa?	Hur bidrar vår bebyggelse till en sammanhängande struktur med tydliga stråk och möterplatser?	Från vilka andra stadsdelar är det enkelt att nå det nya området? Vilka mönster har en anledning att vara? Vilka mönster skapar vi och för vilka? Länkar till planering? Orienterbarhet? Möterplatser? Stadsdelar och gårdar? Offentliga		Stadsplanering, SVA		
3		MÖTERPLATSER En viktig del i stadsplaneringen är möterplatser som kan bidra till möten mellan människor och mellan människor och naturen.	Vilka möterplatser finns i området idag? Vilka sociala värden har de? Vem är de till för? Behöver vi delaktighet för att se detta på det?	Vilka typer av platser kan vi bidra med för att komplettera det som redan finns? Hur utformar vi de platserna så att trygghet och inkluderande görs? Vilken andel fria möterplatser? Behöver platser för rekreation och hälsa?	Är de platserna till för "alla"? Vem är alla? Behöver vi barnperspektivet? Behöver vi äldre perspektivet? Behöver vi ett perspektiv? Behöver vi ett perspektiv? Behöver vi ett perspektiv? Behöver vi ett perspektiv?	Kan delar av området användas för tillfälliga aktiviteter som bidrar till att ge platsen liv och identitet under planeringen?	Platanalys, BKA, SVA, delaktighet & dialog		
4		ATTRAKTIV GESTALTNING OCH KULTURMILJÖ Arkitektur, form och design kan bidra till ett tillägg, färdighet och minnen som gör att staden blir en plats att vilja bo i. Genom att utveckla kulturmiljön kan vi skapa en plats som är attraktiv och tillägg, färdighet och minnen som gör att staden blir en plats att vilja bo i.	Vilka befintliga värden finns på platsen eller i området, t.ex. kulturmiljövärden eller andra arkitektoniska värden?	Vilka värden förhåller vi oss till och vilka är nyckelord för platsen? Hur bidrar vi till platsens identitet? Vilka material kan användas och hur kan vi använda konstnärliga uttryck för att bidra till en platsidentitet? Hur utvecklar vi långsiktigt attraktiva, inkluderande miljöer genom arkitektur och yttre gestaltning i projektet?	Hur kan vi skapa en trygg miljö genom belysning, övervakning, miljöer där en mängd olika människor rör sig alla dagar på dygnet? Hur kan vi utveckla en social kontroll när man rör sig i området?	Hur kan vi se till att området är tryggt och attraktivt även under byggtiden? I vår APD-plan, i vårt säkerhetsarbete för tre år framåt.	social kontroll, färdighet och minnen.	Om möjligt trygghet, samarbeten med "bra" arkitekter, platanalys	
5		DELAKTIGHET OCH LOKALA SAMARBETEN Att skapa delaktighet för att få lokal känsla och samarbete är viktigt för att skapa en plats som är attraktiv och tillägg, färdighet och minnen som gör att staden blir en plats att vilja bo i.	Behöver vi använda delaktighet för att få lokal känsla och samarbete? Eller för att skapa en plats som är attraktiv och tillägg, färdighet och minnen som gör att staden blir en plats att vilja bo i?	Vilka typer av delaktighet har vi med oss? Vilka typer av delaktighet har vi med oss? Vilka typer av delaktighet har vi med oss? Vilka typer av delaktighet har vi med oss?	Finns det lokala organisationer, föreningar, myndigheter eller företag som vi kan samarbeta med för att skapa en plats som är attraktiv och tillägg, färdighet och minnen som gör att staden blir en plats att vilja bo i?	Kan etableringen eller delar av den nya byggnaden användas till annat utöver arbetstid, t.ex. till föreläsningar, föreläsningar, sociala aktiviteter, andra lokala aktiviteter? Kan vi använda lokala aktiviteter under byggtiden?	SVA		

Från ord till hållbar handling - Planet

UNSDG	Fokusområde	Nuläget i området	Exempel på frågeställningar	Tänk på tidigt inför byggtiden	Förtydliganden och exempel	Hur kan detta utredas eller redovisas?	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Målsättningar inom projektet	Hur vill kommunen jobba med frågan?
6		CIRKULÄRA FLÖDEN Hur ser ut utsläppen av vatten och avfall från verksamheten? Hur ser ut utsläppen av vatten och avfall från verksamheten? Hur ser ut utsläppen av vatten och avfall från verksamheten?	Finnas det byggande på platser som ska rivas? Kan man riva och bygga på samma plats? Finns det delningsbara material? Finns det återanvända material?	Finnas det andra byggande som ska rivas? Kan man riva och bygga på samma plats? Finns det delningsbara material? Finns det återanvända material?	Kan platser användas som andra byggande? Kan man riva och bygga på samma plats? Finns det delningsbara material? Finns det återanvända material?	Insatserna arkitekt och konstruktör ska bidra till att material och avfall används på bästa sätt. Kan man riva och bygga på samma plats? Finns det delningsbara material? Finns det återanvända material?	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Hur vill kommunen jobba med frågan?
7		ENERGI Hur ser ut energiförbrukningen? Hur ser ut energiförbrukningen? Hur ser ut energiförbrukningen?	Har projektet god energi- och miljökvalitet? Har projektet god energi- och miljökvalitet? Har projektet god energi- och miljökvalitet?	Har projektet god energi- och miljökvalitet? Har projektet god energi- och miljökvalitet? Har projektet god energi- och miljökvalitet?	Har projektet god energi- och miljökvalitet? Har projektet god energi- och miljökvalitet? Har projektet god energi- och miljökvalitet?	Har projektet god energi- och miljökvalitet? Har projektet god energi- och miljökvalitet? Har projektet god energi- och miljökvalitet?	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Hur vill kommunen jobba med frågan?
8		ARBETE, LÖNE, LÖNSAMHET Hur ser ut löne- och lönsamheten? Hur ser ut löne- och lönsamheten? Hur ser ut löne- och lönsamheten?	Har projektet god löne- och lönsamhet? Har projektet god löne- och lönsamhet? Har projektet god löne- och lönsamhet?	Har projektet god löne- och lönsamhet? Har projektet god löne- och lönsamhet? Har projektet god löne- och lönsamhet?	Har projektet god löne- och lönsamhet? Har projektet god löne- och lönsamhet? Har projektet god löne- och lönsamhet?	Har projektet god löne- och lönsamhet? Har projektet god löne- och lönsamhet? Har projektet god löne- och lönsamhet?	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Hur vill kommunen jobba med frågan?
9		INDUSTRI, BYGGGÅRD, INFRASTRUKTUR Hur ser ut bygg- och infrastruktur? Hur ser ut bygg- och infrastruktur? Hur ser ut bygg- och infrastruktur?	Har projektet god bygg- och infrastruktur? Har projektet god bygg- och infrastruktur? Har projektet god bygg- och infrastruktur?	Har projektet god bygg- och infrastruktur? Har projektet god bygg- och infrastruktur? Har projektet god bygg- och infrastruktur?	Har projektet god bygg- och infrastruktur? Har projektet god bygg- och infrastruktur? Har projektet god bygg- och infrastruktur?	Har projektet god bygg- och infrastruktur? Har projektet god bygg- och infrastruktur? Har projektet god bygg- och infrastruktur?	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Hur vill kommunen jobba med frågan?
10		LIKA RÄTT Hur ser ut lika rätt? Hur ser ut lika rätt? Hur ser ut lika rätt?	Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt?	Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt?	Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt?	Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt?	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Hur vill kommunen jobba med frågan?
11		LIKA RÄTT Hur ser ut lika rätt? Hur ser ut lika rätt? Hur ser ut lika rätt?	Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt?	Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt?	Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt?	Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt? Har projektet god lika rätt?	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Är fokusområdet relevant för projektet/markköpet? JA/NEJ/VI BEHÖVER VETA MER	Hur vill kommunen jobba med frågan?

AFFÄRSPLAN

Sthlm New området

2019

STH
LM
NEW

**Creative
Business
Spaces**

Framtidsspaning

Affärsnytta och omvärldens krav/incitament

Oslo, Sundtkvartalet

Building a bridge

Activity:

- Sundtkvartalet AS is about to build a bridge to connect the riverbanks of Akerselva. The bridge will improve the whole area, and make it safer.
- Sand in Volleyball court will be changed, to make it safe to play.

Impact:

- A safe park with people has made the **tenant situation** successful for Sundtkvartalet.
- Neighbors and students will have a welcoming clean park and fresh sand in the volleyball court.
- Skanska employees will experience a safer walk to their **workplace**.
- Broader pool of people will gain the businesses in the first floor of Sundtkvartalet by increasing the customer base.

The park to be kept free from rubbish and needles

Activity:

- We maintain the Park by employing **“Salary as Deserved”**
- (A project started by the City Church who we collaborate with on various local humanitarian projects)
- Salary as deserved employ the least fortunate citizens that are still abusing drugs and alcohol.

Impact:

- Challenged people do a great job for society.
- The workers have to get up in the morning and go to work. The fact that they are working reduces their consumption of drugs.
- Work gives them pride and self-esteem.
- Less criminality and thefts in the area due to the salary.
- The surroundings of our new head office are safer and cleaner.
- It gives us good reputation and also a better standing when we are negotiating with authorities.

Inkluderande mötesplats i Sundbypark

- Kommunen ställde krav på handlingsplan för social hållbarhet:
 - *Hur bidrar projektets fysiska gestaltning till utvecklingen av social hållbarhet?*
 - *På vilket sätt kan byggherren genom sitt projekt bidra till långsiktig social hållbarhet i Hallonbergen-Ör?*
- Social konsekvensanalys för att analysera projektets sociala konsekvenser och möjliga sociala värdeskapande utifrån skede.
- Gemensam process med kommunen för att genom delaktighet från boende i Hallonbergen och konstnärlig kompetens utforma Frötorget till en inkluderande mötesplats.

Delaktighet och inflytande
Tillgängligt och inkluderande stadsliv

Ekosystemtjänster säkerställer gröna kvaliteter

I ESS i Lund har landskapsdesignen utvecklats för att maximera den biologiska mångfalden och skapa nya livsutrymmen mitt i jordbrukslandskapet varav flera har varit undanträngda pga jordbrukslandskapet.

Detta bidrar till:

- Ökad biologisk mångfald.
- Säkerställande av gröna miljöer och varierade naturvärden vid exploatering som bidrar till välbefinnande och bättre hälsa.
- Förbättrad lokalt omhändertagande av dagvatten.
- Nya rekreationsytor för närboende och besökande.

Täby Park – ett pilotprojekt i Citylab Action 2016

Värdet för Täby Park med Citylab Action:

- Stärkt samarbete och samsyn.
- Konkretiserad hållbar stadsutveckling.
- Förbättrat hållbarhetsprogram genom Citylab Action guide.
- Ökad kompetens hos fler.

Täby Park

Framtidsspaning

Citylabs Övergripande hållbarhetsmål och Fokusområden

PROJEKTPLANERING

PROCESSTYRNING

17 FOKUSOMRÅDEN

Anger riktningen för projektet

**ÖVERGRIPANDE
HÅLLBARHETSMÅL**

10 Övergripande hållbarhetsmål

1. God hälsa och välbefinnande

2. Jämlikhet, jämställdhet och social sammanhållning

3. Delaktighet och inflytande

4. Trygg och säker livsmiljö

5. Goda försörjningsvillkor

6. Attraktivt stadsliv

7. Resurshushållning

8. Ingen negativ klimatpåverkan

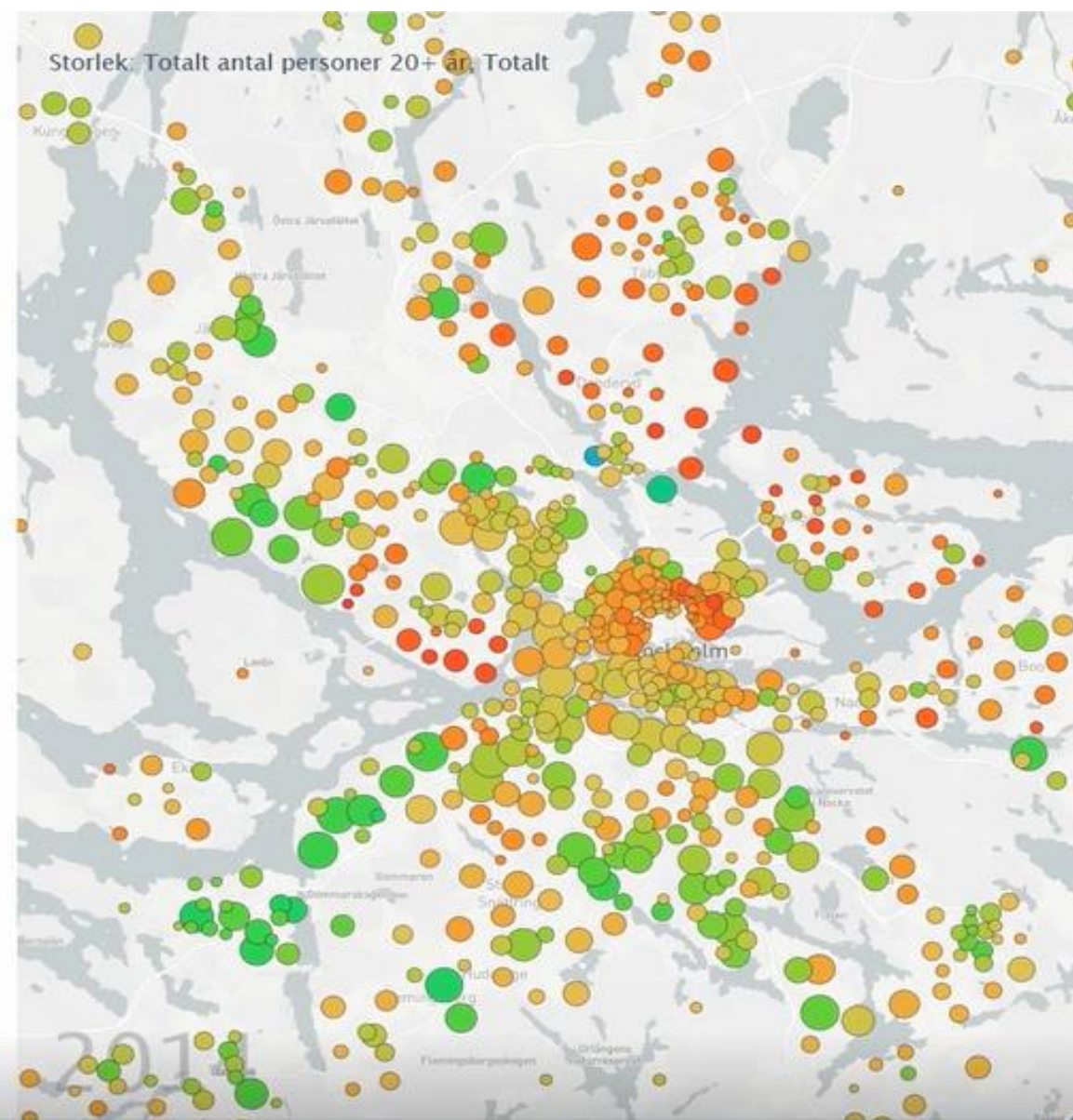
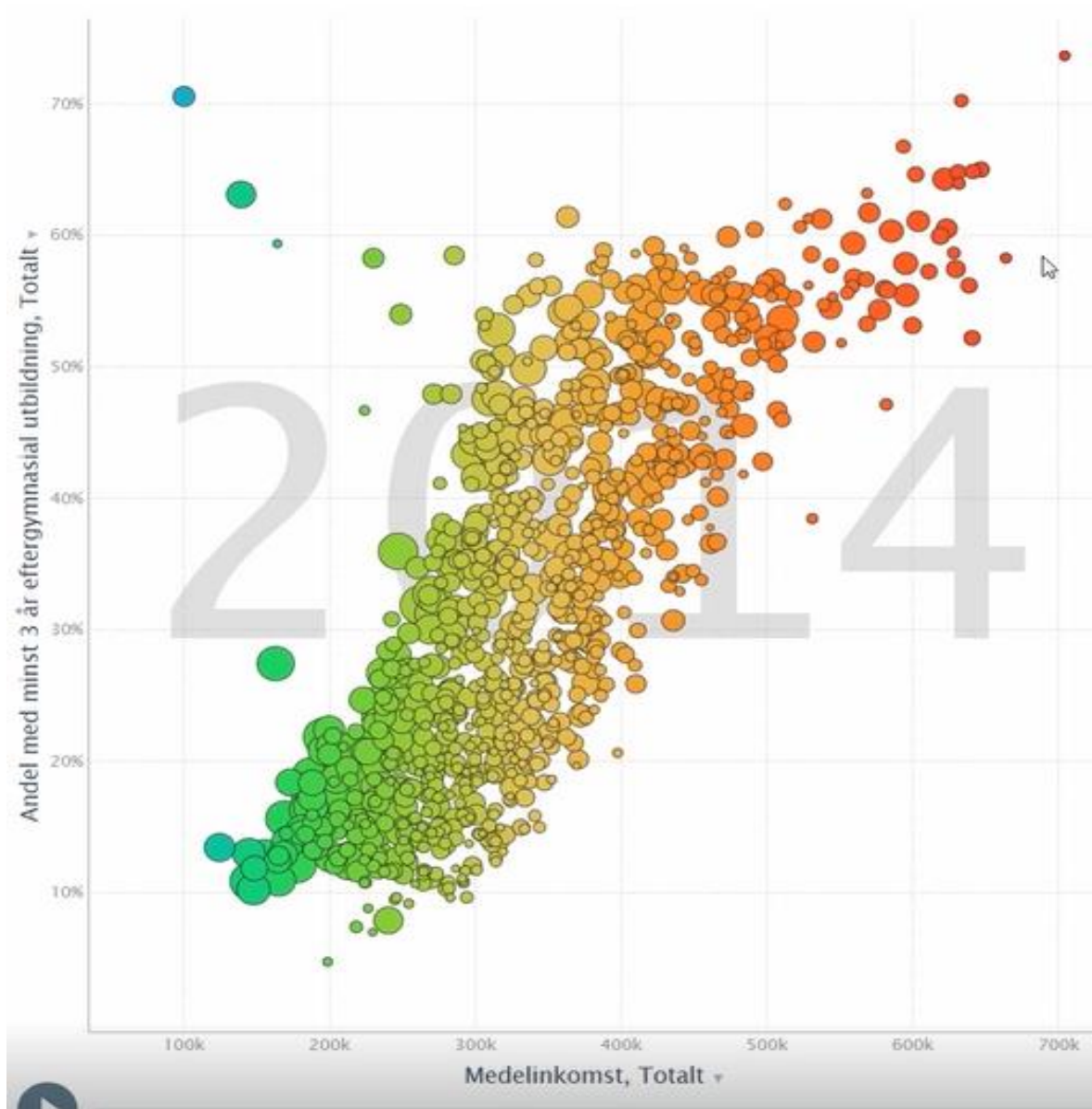
9. Ingen negativ miljöpåverkan

10. Resiliens och flexibilitet

17 Fokusområden

1. Funktioner
2. Bebyggelsestruktur
3. Platser
4. Lärmiljöer
5. Kulturmiljöer
6. Lokal försörjning
7. Transporter
8. Digital SBP
9. Luft
10. Ljus
11. Ljud
12. Grön- & blåstruktur
13. Klimatanpassning
14. Materialflöden
15. Produkter
16. Vatten
17. Energi

HÄLSA

JÄMLIKHET

SAMMANHÅLLNING

RESILIENS

KUNSKAP
PROJEKTPLANERING
PROCESSTYRNING
UPPFÖLJNING

Framtidsspaning

CITYLAB

Citylabs framtida roll som strategisk verktygslåda

ROLLEN FÖR CITYLAB

Frågor

